

NEMOJANSKÝ

Z P R A V O D A J

ročník X / číslo 2

WWW.NEMOJANY.CZ

OÚ informuje

VÝPIS USNESENÍ ZO ZE ZASEDÁNÍ ZE DNE 15.12.2022

ZO schválilo:

- **rozpočet obce Nemojany na rok 2023:** celkové příjmy rozpočtu ve výši 20.064.700 Kč, celkové výdaje rozpočtu ve výši 20.064.700 Kč;
- střednědobý **výhled rozpočtu** na období 2024 až 2025;
- **pravomoc starosty obce k provádění rozpočtových opatření** v průběhu funkčního období 2022-2026. do výše 1.000.000 Kč. V částkách vyšších může starosta obce samostatně provádět rozpočtová opatření jen v případech:
 - rozpočtového zapojení účelově přidělených finančních prostředků z jiných rozpočtů;
 - kdy zapojení výdaje vyžaduje nutný výdaj na zajištění chodu obce, v případě havárií nebo stavu nouze, výdaj k odvrácení možných škod;
 - k odstranění škod po škodné události řešené pojišťovnou;
 - úhrady pokut, penále z rozhodnutí nadřízených kontrolních orgánů;
 - případy příjmu v libovolné výši;
 - v případě příjmu dotace na straně výdajů do této částky
- **rozpočtové opatření za měsíc prosinec** a pověřilo starostu obce provedením nezbytných rozpočtových opatření v oblasti příjmů

i výdajů v závěru roku 2022. O provedených rozpočtových opatřeních v závěru roku 2022 bude ZO informováno na nejbližším zasedání v roce 2023 – bude předneseno na dnešním zasedání;

- obecně závaznou **vyhlášku č. 1/2022 o místním poplatku ze psů;**
- obecně závaznou **vyhlášku č. 2/2022 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství.** Obě vyhlášky byly vyhlášeny zveřejněním ve Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů;
- **aktualizaci Programu rozvoje obce;**
- uzavření **objednávky u spol. RE-SPONO, a.s.,** spolupracující se spol. BC LOGIA service, s.r.o., **na pořízení a realizaci čipování nádob KO,** tj. analýzy stavu až do fáze realizace, instalaci čipů pro SKO plast a kov, etiket, drobného spojovacího materiálu, identifikaci nádob a zpracování dat z mobilní čtečky do informačního systému za předpokládanou cenu cca. 60 tisíc Kč (fakturace bude provedena dle skutečně očipovaných nádob KO). Společnost RESPO-NO, a.s. bezúplatně zajistí pro obec následný sběr dat pro jejich další vyhodnocení a analýzu;
- uzavření **Smlouvy o nakládání s nebezpečnými a ostatními složkami komunálního odpadu**

a elektrozařízením, se spol. RE-SPONO, a.s., jejímž předmětem je poskytování služeb ze strany zhotovitele pro objednatele v oblasti nakládání s nebezpečnými a ostatními složkami komunálního odpadu, elektrozařízením na sběrných dvorech a pověřilo starostu podpisem smlouvy;

- předloženou **Zprávu o uplatňování ÚP Nemojany** v uplynulém období 10/2018 - 9/2022 I. uplatňované období. Zpráva neobsahuje pokyny pro pořízení změny územního plánu;
- **přijetí daru části pozemku** par.č. st.12/1 zastavěná plocha a nádvoří, označené dle geometrického plánu 868-60/2022, vyhotoveného Ing. Jitka Jabůrková, o výměře 2 m², v k. ú. Nemojany, od paní H. Šulcové, Nemojany č.p. 16 a pověřilo starostu obce podpisem smlouvy. S uzavřením smlouvy nevznikají vůči obci žádné další poplatky;
- **poskytnutí finančního daru ve výši 10 tisíc Kč** na realizaci projektu Podpora činnosti Poradny a půjčovny PAPRSEK, Asociaci rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s. Klub PAPRSEK. Částka byla zahrnuta do rozpočtu obce pro rok 2023;
- **záměr podání žádosti o dotaci na akci „Oprava místních komunikací – Nemojany“** z dotačního programu MMR, kdy prozatím nedošlo k vyhlášení výzvy, program prozatím není znám;

- uzavření smlouvy se spol. RPA Dotace, s.r.o. s předloženou cenovou nabídkou 87.000 Kč bez DPH, která zajistí podání žádosti o dotaci k projektu „**Oprava místních komunikací – Nemojany**“ z dotačního programu MMR, kdy prozatím nedošlo k vyhlášení výzvy a program prozatím není znám a pověřilo starostu obce podpisem smlouvy;

ZO neschválilo:

- v souvislosti s čipováním SKO prozatím **pořízení nabízeného software ke sběru dat**. O jeho pořízení bude uvažováno až v budoucnu na základě pozdějších zkušeností;
- **kupní smlouvu – koupě nemovitých věcí v majetku Českých drah**. Po rozboru smlouvy nesouhlasí s čl.

4 bod 4.3. kdy má být kupujícím uhrazena částka 235.271 Kč před podepsáním smlouvy. ZO doporučuje předloženou smlouvu nechat právně posoudit. ZO Nemojany pověřuje starostu obce zajištěním právního posouzení a poskytnutí informace prodávajícímu. Právně posouzeno, ve smlouvě upraveno a ze strany ČD akceptováno. Bude předmětem dalšího projednání;

ZO projednalo:

- **výzvu k odstranění pevných překážek u dvou křižovatek** v obci s tím, že nechá prověřit veškeré místní komunikace v obci za účelem zpracování aktualizace pasportizace dopravního značení, kde budou mj. zohledněny připomínky žada-

tele. Na základě navrženého řešení ze strany zpracovatele pasportizace, po předchozím posouzení oprávněných orgánů, podnikne obec příslušné kroky k případné úpravě dopravního značení za účelem zlepšení dopravní situace. Proveden průzkum trhu a na jeho základě zaslána objednávka spol. Zlinmark DZ;

ZO vzalo na vědomí:

- informaci o rozpočtových opatřeních za měsíc listopad;
- návrh Závěrečného účtu a Rozpočtový výhled svazku obcí Dražanská vrchovina;
- informace k účasti na školeních k dotačním příležitostem pro obec;
- informace k revizi katastru nemovitostí v k.ú. Nemojany.

VÝPIS USNESENÍ ZO ZE ZASEDÁNÍ ZE DNE 8. 3. 2023

ZO schválilo:

- znění předložené **Kupní smlouvy se zřízením služebnosti**, kdy Obec Nemojany kupuje nemovité věci, pozemek p.č. st.470 (zastavěná plocha a nádvoří) vč. na něm jako jeho součást situovanou budovu bez č.p./č.e. (stavba pro dopravu), a pozemek parcela č. 1417/12 (ostatní plocha), zapsaných u KÚ pro JM kraj, od společnosti České dráhy, a.s., za předem dohodnutou částku 235.271 Kč, která bude kupujícím zaplacená na účet prodávajícího. ZO pověřilo starostu obce k podpisu smlouvy;
- **individuální podporu formou finančního daru ve výši 35.000 Kč** pro poskytovatele sociálních služeb poskytujícím péči občanům obce Nemojany a to jmenovitě Charitě Vyškov, IČ: 65841875 ve výši 20 tisíc Kč, Asociaci rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s. Klub PAPRSEK, IČ: 49408577 ve výši 12 tisíc Kč a PIAFA Vyškov, z.ú. IČ: 49408500 ve výši 3 tisíce Kč. Původně zařazená částka, která je zahrnuta v rozpočtu obce 30 tisíc Kč, bude navýšena o 5 tisíc Kč;
- **smlouvu se spol. CETIN a.s.** o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti na stavbu VPIC Nemojany – Podhoří, pro komunikační vedení a zařízení. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 1.530 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný. ZO pověřilo starostu podpisem smlouvy;
- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene s EG.D, a.s., na umístění distribuční soustavy kabelového vedení NN, kabelový pilíř a uzemnění pro stavbu „**Nemojany, připojení NN lokal.22xRD Žitný**“, přes obecní pozemky parc. č. 761/6, v k. ú. Nemojany. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 2.600 Kč bez DPH. Veškeré spojené nákla-

dy hradí oprávněný. ZO pověřilo starostu podpisem smlouvy;

- za účelem zvýšení bezpečnosti **rozšíření kamerového systému** dle předložené cenové nabídky od společnosti L.A.S.O., spol. s r.o., a pověřilo starostu obce zajištěním objednávky s vhodným rozmístěním potřebného počtu kamer;
- **poskytnutí finančního daru ve výši 3.000 Kč neziskové organizaci Svazu tělesně postižených** v České republice, na realizaci kulturních akcí pro svou členskou základnu. Částka byla zahrnuta ve schváleném rozpočtu obce pro rok 2023;
- všechny body **žádosti Hanáckého rally klubu v AČR v souvislosti s konáním „XXXI. Rally Vyškov“** 1. a 2. září 2023 a pověřilo starostu zasláním souhlasného stanoviska žadateli. Společně se souhlasem ZO požádalo, aby pořadatel závodu předal členům posádek informaci, že ve stejný den s největší pravděpodobností proběhne v obci jiná akce pořádaná spolky, u které se předpokládá vyšší návštěvnost a pohyb obyvatel v naší obci s upozorněním na dodržování zvýšené bezpečnosti v souvislosti s využitím průjezdu obcí;
- **záměr prodeje části pozemku o celkové výměře 22 m² odděleného z parc. č. 1386/1** (ostatní plocha) nacházejícího se pod stavebním objektem garáže nyní parc. č. 1386/3 v k. ú. Nemojany (ostatní plocha) kdy vzniká nově parc. st. č. 532 (zastavěná plocha, garáž), a podle § 39 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb. pověřilo starostu jeho vyvěšením na úřední desce obecního úřadu Nemojany;
- **poskytnutí finančního daru ve výši 1.000 Kč** dobročinné organizaci Zdravotní klaun, o.p.s., pro potřeby financování programů společnosti Zdravotní

- klaun, o.p.s. v souladu s posláním uvedeným v základní listině Zdravotního klauna, o.p.s. a pověřilo starostu obce podpisem Darovací smlouvy;
- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene s EG.D, a.s., na umístění distribuční soustavy kabelové vedení NN, přes obecní pozemek parc. č. 199/2 ke stavbě „**Nemojany, přípojka NN k RD Haičman**“. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 1.000 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný. ZO pověřilo starostu podpisem smlouvy;
 - schvaluje smlouvu o zřízení věcného břemene s EG.D, a.s., na umístění distribuční soustavy kabelové vedení VN, podpěrné body, telekomunikační vedení a uzemnění, přes obecní pozemek parc. č. 254/1, 254/109, 254/141 v k. ú. Nemojany, ke stavbě „**Nemojany, přel. VN145 Nemojany Podhoří**“. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 2.200 Kč bez DPH. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný. ZO pověřilo starostu podpisem smlouvy;
 - **účetní závěrku ZŠ a MŠ Nemojany** se zlepšeným výsledkem hospodaření 247.627,30 Kč;
 - **rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření ZŠ a MŠ Nemojany** za rok 2022 ve výši 247.627,30 Kč následovně: 5.000 Kč fond odměn, 242.627,30 Kč rezervní fond;
 - s ohledem na uzavřené smlouvy o smlouvách budoucích, jejichž obsah byl schvalován ZO Nemojany v minulém roce, schválilo **změnu statutu stavebníka u projektu „Chodník Nemojanský mlýn“** SO 01 Chodník 1. etapa a SO 02 Chodník 2. etapa, kdy stavebníkem u daného projektu bude u SO 01 Chodník 1. etapa spol. Jozef Anovčín a u SO 02 Chodník 2. etapa bude spol. EDMA s.r.o. Obec v dané věci bude při jednání zastupovat místostarosta;

ZO vzalo na vědomí:

- **informaci o rozpočtových opatřeních v závěru roku 2022;**
- **nabídku na získání objektu historické výpravní budovy v ž. st. Luleč z let 1893 a 1898 ze strany SUDOP;** ZO vnímá potřebu zachování objektu výpravní budovy v ž. st. Luleč, jakožto historicky významného objektu, se kterým je naše obec úzce spjata. ZO projevilo zájem o předloženou nabídku Správy železnic, s.o., jejímž předmětem je získání budovy v ž. st. Luleč do svého vlastnictví. Obec požaduje předložení návrhů smluv, kde budou jednoznačně stanoveny podmínky pro realizaci převodu, a to jak formou daru

nebo koupě. ZO Nemojany pověřilo starostu obce předáním informace majiteli objektu;

- Informaci o **přihlášce památky Boží muka do soutěže**, která byla vyhlášena Radou JM kraje XVI. ročník soutěže „Nejlépe opravená kulturní památka Jihomoravského kraje v roce 2022“;
- informace o **podaných žádostech o dotace**: 15.02.2023 byla podána a zaregistrována žádost o dotaci na akci „Obnova obecní knihovny Nemojany“. Dne 14.02.2023 byla podána a zaregistrována žádost o dotaci na akci „Cyklostezka podél silnice III/37929, Nemojany“;
- informace o nutnosti **rekonstruovat elektronické zabezpečovací zařízení** (dále jen EZS) u objektů OÚ a ČOV. Po modernizaci došlo k doplnění požárních čidel, rozšíření systému o panikové hlášení v případě nouze (v případě fyzického napadení, tísňe atp.), zabezpečení sklepních prostor, přesunu zabezpečovacího modulu ke dveřím do kotelny, informace v případě napadení objektu. Systém zároveň registruje příchody a odchody zaměstnanců. U EZS na ČOV došlo k opravě z důvodu oddělení systémů;
- informace o **problémech spojených se schůdností u chodníků** v některých částech intravilánu obce;
- informace k dodání a instalaci **elektronické Úřední desky**;
- informace k **tříkrálové sbírce**;
- delegování pana Mgr. D. Hlavsy jako zástupce a pana P. Jandla jako náhradníka tohoto zástupce pro případ jeho nemoci nebo pracovního zaneprázdnění k zastupování obce Nemojany na **valných hromadách společnosti Vodovody a kanalizace Vyškov, a.s.**, konaných v průběhu roku 2023;
- delegování p. Ing. T. Berky jako zástupce a starostu obce Mgr. D. Hlavsu jako náhradníka tohoto zástupce pro případ jeho nemoci nebo pracovního zaneprázdnění k zastupování obce Nemojany na **valné hromadě akciové společnosti RESPONO, a.s.**;
- Informace k výroční zprávě o **poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.**;
- informace k **rozpočtovým opatřením od počátku roku 2023**;
- Informace ke schůzce k **přepřepování studie u projektu „Přístavba MŠ a stavební úpravy ZŠ v Nemojanech – ETAPA II.“** Nemojany č.p. 113;
- informace k **aktualizaci pojistné smlouvy**;
- informace k **registraci a zapojení obce do akce „Hodina země“**;

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V sobotu 29. 4. 2023 proběhlo v dopoledních hodinách v obřadní síni obecního úřadu letošní první Vítání občanů Nemojan. Za obec nové občanky, tři děvčátka a čtyři

chlapečky, přivítal spolu s jejich rodiči a ostatními příbuznými zastupitel Ing. Tomáš Berka. Součástí této slavnostní akce bylo i vystoupení dětí ze ZŠ a MŠ Nemojany. Rodiče, kteří mají

o přivítání svých dětí mezi občany naší obce zájem, prosíme, aby sledovali webové stránky obce, kde s předstihem zveřejníme podzimní termín.

D. Hlavsa

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

ELEKTRONICKÁ ÚŘEDNÍ DESKA

Svazek obcí Dražanská vrchovina, kterého je naše obec členem, požádal v roce 2021 o dotaci k projektu „Zvýšení kvality komunikace v obcích Dobrovolného svazku obcí Dražanská vrchovina“. V rámci projektu byla pořízena elektronická úřední deska a komunikační strategie. Projekt byl spolufinancován Evropskou unií v rámci Operačního programu Zaměstnanost. Zajisté jste zaregistrovali, že zařízení bylo umístěno u budovy obecního úřadu. Elektronická úřední deska plně nahradila vývěsky, které neposkytovaly přehlednost, čitelnost, a především dostatek prostoru pro zobrazení všech dokumentů. Kromě funkce úřední desky, kde jsou k dispozici všechny povinně zveřejňované do-

kumenty, navíc umožňuje i prohlížení webových stránek obce, aktuality a lze zde zjistit mnoho dalších zajímavých informací. Zařízení je přizpůsobeno i pro osoby tělesně postižené, popř. malého vzrůstu, kdy po stisknutí ikonky vozíčkář se horní ovládací lišta přesune na spodní část displeje. Ovládání nové úřední desky je řešeno jednoduchým intuitivním způsobem přes dotykový displej, který Vám umožní přístup k dokumentům a informacím, které Vás budou zajímat. Jsme přesvědčeni, že si nová úřední deska brzy najde své uživatele a příznivce, zjednoduší a zefektivní přístup k informacím 24 hodin denně.

D. Hlavsa

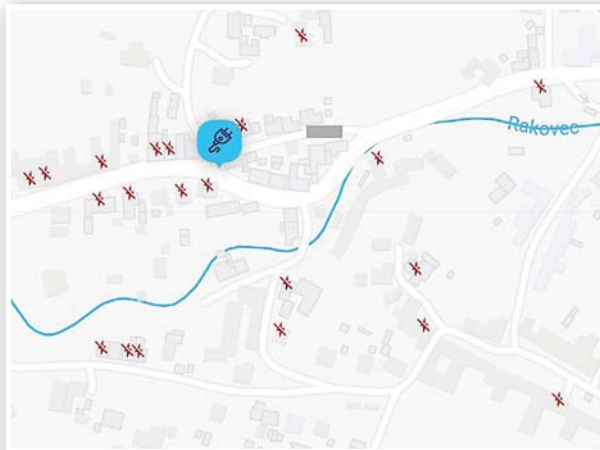
INFORMACE K Odstávkám ELEKTŘINY

O odstávkách elektrické energie obec informuje občany s předstihem běžným způsobem (web, obecní rozhlas, vývěsky atp.). Stejně tak lze důležité informace k plánovaným odstávkám získat s dostatečným předstihem na webových stránkách obce, pro-

střednictvím odkazu (oranžové barvy s logem EG.D), který se nachází v pravé části. V případě, že odstávka není v nejbližší době plánovaná, nenachází se v odkazovacím okně žádné datum s informací. Pakliže ano, bude v něm obsažena informace o datu a době

odstávky. Po rozkliknutí odkazu budete přesměrováni na stránky EG.D s mapou. V levém horním rohu zadáte PSČ, obec, ulici nebo EAN a zakliknete období odstávky, které Vás zajímá. V případě, že je v daném období plánovaná odstávka elektřiny, zobrazí se v levém sloupci den a doba. Po rozkliknutí se objeví výčet oblastí, která bude odstavena, včetně domů s č. p., popř. parcelních čísel (u chat a zahradních domků). V pravé části mapy po přiblížení (větší detail zobrazovaného území) se pohybem po mapě dozvíte podle červených ikon s bleskem, u kterých oblastí, domů a pozemků dojde k přerušení dodávky elektrické energie.

D. Hlavsa

HLÁŠENÍ V OBCNÍM ROZHLESE

Veškeré informace oznamované v obecním rozhlasu nově naleznete také v písemné podobě na webových stránkách obce v sekci Informace pro občany v podsektoru Hlášení obecního rozhlasu, kde budou postupně řazeny podle data hlášení.

D. Hlavsa

SVOZ NEBEZPEČNÉHO ODPADU A ELEKTROZAŘÍZENÍ

Dne 17. 6. 2023 v době od 11:00–11:30 hod. proběhne v naší obci mobilní svoz nebezpečného odpadu a elektrozařízení. Kontejner bude přistaven na obecním parkovišti za mostem směr Habrovany (u Voráčového). Co je považováno za nebezpečný odpad? Např. akumulátory, vyjetý motorový a převodový olej, zářivky, znečištěné hadry, plechovky od barev, lepidla, desinfekční pro-

středky, čisticí prostředky apod. Co jsou to elektrozařízení? Chladničky, pračky, elektrické kuchyňské spotřebiče, vysavače, elektrické nářadí, žehličky, elektrické sekačky, televizory, počítače, tiskárny, rádia, telefony atd.

RESPONO

OZNÁMENÍ O UZAVŘENÍ OBECNÍHO ÚŘADU

Obecní úřad Nemojany oznamuje občanům, že v době od 26. 6. do 30. 6. 2023 bude z důvodu čerpání dovolené uzavřen. Děkuje za pochopení.

D. Hlavsa

OCENĚNÍ PAMÁTKY BOŽÍ MUKA

S potěšením Vás informujeme, že Obec Nemojany v soutěži Nejlépe opravená kulturní památka Jihomoravského kraje v roce 2022, v kategorii drobné stavby, získala 2. místo, se kterým je spojen finanční dar ve výši 20 000 Kč. Dále se umístila v SMS hlasování veřejnosti na 3. místě. Slavnostní vyhlášení výsledků letošního ročníku soutěže se uskutečnil ve středu 28. 6. 2023 v 10:00 hod. ve vile Löw-Beer, Drobného 22, Brno. Děkuje pěkně všem, kteří obec podpořili v soutěži zasláním hlasu prostřednictvím SMS zprávy.

D. Hlavsa

SCHVÁLENÉ ŽÁDOSTI O POSKYTNUTÍ DOTACE

V únoru podala naše obec dvě žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje. Obě žádosti o poskytnutí dotace byly vyhodnoceny s kladným doporučením, nyní jsme těsně před podpisem smlouvy. Schváleno bylo poskytnutí účelové neinvestiční finanční podpory z rozpočtu Jihomoravského kraje ve formě dotace z dotačního programu „Podpora rozvoje venkova Jihomoravského kraje pro rok 2023“ DT 5 na realizaci akce: „Obnova obecní knihovny Nemojany“, ve výši 42 000 Kč. Dále pak bylo schváleno poskytnutí účelové investiční finanční podpory z rozpočtu Jihomoravského kraje ve formě dotace z dotačního programu „Podpora rozvoje cyklistiky a cyklistické dopravy v Jihomoravském kraji v roce 2023“ DT 3 na realizaci akce: „Cyklostezka podél silnice III/37929 Nemojany“, ve výši 126 000 Kč.

D. Hlavsa

NAVÝŠENÍ KAPACITY U NÁDOB NA TŘÍDĚNÝ ODPAD

Informujeme občany, že dojde k navýšení kapacity nádob na bioodpad, celkem bude v obci doplněno 6 ks 770 l hnědých nádob. Podobně

uvažujeme o doplnění potřebného počtu 1100 l nádob na plasty a papír. V chatařské oblasti Kopaniny bude doplněna 1100 l nádoba na komunální

odpad. V části obce Branka uvažujeme o zřízení dalšího sběrného hnízda v křižovatce nedaleko domu č. p. 93.

P. Jandl

INFORMACE K PODÉ ŽÁDOSTI O DOTACI NA OPRAVU MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ

Třetím rokem se pokoušíme získat dotaci na opravu místních komunikací, snad se na nás štěstí obrátí a podaří se nám uspět. V pátek 02.06.2023 jsme podali žádost o dotaci u Ministerstva pro místní rozvoj z programu Podpora obnovy místních komunikací, s názvem projektu „Rekonstrukce místních komunikací v obci Nemojany“. Projekt řeší opravu 4 částí místních komunikací v obci, o celkové délce 599 m, na parc. č. 1370, 1377, 318/1 – pracovní název OLŠANSKÁ – K HORCE – DVOŘISKA; parc. č. 1412/1 – pracovní název KOZÍ ULÍČKA; parc. č. 1417/7 – pracovní název NAD NÁDRAŽÍM a parc. č. 222/8 – pracovní název POD LESEM. Oprava by měla být provedena za využití nových technologií a postupů s doplněním kvalitního podloží a celoplošného asfaltového povrchu. K předmětnému záměru se vztahují další dva projekty, které nelze podpořit žádnou dotací.

Jedná se o prodloužení vodovodního řadu v oblasti Olšanská – K horce – Dvořiska. Uvedený projekt by se realizoval v případě přiznání dotace na opravu místních komunikací. Další projekt řeší opravu poškozeného potrubí dešťové kanalizace v oblasti Pod lesem. Ten se bude realizovat i v případě, že nám dotace na opravu místních komunikací nebude přiznána.

Zda uspěl námi podaný projekt se dozvíme v období 10-12/2023. Pakliže nebudeme dotačně podpořeni, bude zastupitelstvo obce o realizaci prodloužení vodovodního řadu a opravě místní komunikace v oblasti Olšanská – K horce – Dvořiska, rozhodovat v příštím roce, kdy projekt bude s největší pravděpodobností realizován z vlastních finančních prostředků.

D. Hlavsa

NA TŘÍDĚNÍ TEXTILU MŮŽETE VYDĚLAT

textil-eco.cz

**Ve Vašem okolí proběhla výměna
kontejnerů za inovované**

KDE JE NAJDETE? →

**Nejbližší kontejnery
a návod**

1. Vytríd'

oděvy, obuv, doplňky,
bytový textil, knihy

2. Zabal

balík max. velikost
39*33*67 cm

Nezapomeňte OZNAČIT!

3. Pošli

Doprava je ZDARMA,
stačí online rezervovat
nebo nám zavolej!

601 121 312

**Jak balík rozbalíme,
obratem tě odměníme eko-kredity
na další nákup třeba i drogerie!**

Akci Eko-výzva Vám přinášíme ve spolupráci s genesis-eshop.cz

ČTYŘNOZÍ MAZLÍČCI A ODPOVĚDNOST ZA NĚ

Po několikáté informujeme majitele psů, že situace spojená se psími exkrementy se bohužel nezměnila k lepšímu. Přibývá stížností od nespokojených obyvatel. Na chodnicích a přilehlých travnatých plochách se setkáváme se psími exkrementy v nemalém množství. Nejvíce stížností je adresováno k prostranství a chodníku vedoucího kolem Podhoří, kolem obchodu k nádraží a ke kozímu výběhu. Důrazně upozorňujeme neukázněné majitele psích mazlíčků, aby po vykonání nutné potřeby jejich čtyřnohého přítele po něm uklidili. Po obci jsou rozmístěny koše na psí exkrementy se zásobníky na sáčky, které jsou neustále doplňovány. Kdo by měl pocit, že se na něj sáček nedostává, může si je vyzvednout přímo na OÚ v Nemojanech,

rádi je poskytneme. Pro zlepšení situace budou doplněny 3 koše na psí exkrementy u kontejnerového stanoviště nedaleko obchodu a druhý koš u oploceného areálu Kozího výběhu za viaduktem a třetí koš za nádražím u cyklostezky na Skalácké. Povinnost po svém mazlíčkovi uklízet není jen otázkou slušnosti a morálních hodnot, vyžaduje ji také přestupkový zákon (§ 47 odst. 1 písm. d) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích) a zpřesňují obecní vyhlášky. V případě porušení zákona lze za uvedený přestupek uložit pokutu v blokovém řízení do výše 1 000 Kč, ve správním řízení může být výše pokuty udělená správním orgánem podstatně vyšší.

D. Hlavsa

VÝZVA PRO ODVÁŽNÉ

Vážení spoluobčané, máte chuť, neotřelé nápady a touhu vstoupit na prkna, co znamenají svět? Chcete se stát ochotnickým hercem či zpěvákem? Máte talent režirovat či dělat produkci? Hlaste se na: 737 291 598

nebo pište na: david.basma@seznam.cz. Dle účasti rozjedeme nové (staré) divadlo v Nemojanech. Na věku nezáleží. Nebojte se ukázat, co ve Vás je!

Za kulturní výbor D. Valehrach

INFORMACE PRO OBČANY

V místní kapličky probíhají mše každé úterý od 18:00, v měsících červen až září. Mše se ruší v případě nemoci nebo dovolené.

D. Valehrach

JARNÍ JARMARK

Jarní jarmark proběhl 25. 3. 2023 za hojné účasti spoluobčanů. Děkujeme za návštěvu a přízeň a členům kulturní komise za čas a energii při pořádání akcí.

D. Valehrach

MEDOVÝ BĚH

V sobotu 20. 5. 2023 jsme se sešli k nultému ročníku sportovně-společenské akce, jejímž cílem bylo oslavit Světový den včel, připomenout si nemojanské bratry Adamcovy a proběhnout či projít se po tom našem překrásném okolí. Byla připravena i kratší trasa s úkoly na téma včel, jejíž účastníci se zúčastnili losování o knižní cenu. V cíli na všechny účastníky čekal stánek Českého svazu včelařů s ukázkami

mi včelařské práce a možností koupě včelařských výrobků. Díky ochotě místní farnosti jsme měli možnost prohlídky kostela sv. Martina. Celkově se tento přípravný ročník vydařil a my se s nově nabytými zkušenostmi těšíme na příští rok.

K. Kundráťová

Knihovna

Informace z knihovny

Opět po čtvrt roce zdravím z nemojanské knihovny. Ačkoliv se na jaře většina z nás ponoří do prací na zahradě, přesto se v knihovně v uplynulém čtvrtletí konalo několik zajímavých akcí, jak můžete vidět na fotografiích. Bližší informace o proběhlých i plánovaných akcích jsou k dispozici na webu (www.nemojany.knihovna.cz), nebo na sociálních sítích (facebook.

[com/knihovnanemojany](https://www.facebook.com/knihovnanemojany) a [instagram.com/knihovnanemojany](https://www.instagram.com/knihovnanemojany)). Do konce tohoto čtvrtletí ještě plánujeme pro prvňáčky Pasování na čtenáře a pak už budou následovat letní prázdniny, během nichž bude knihovna tradičně uzavřena. Hned po prázdninách (5. 9.) nás v knihovně čeká povídání o kyjovském kroji s paní Ludmilou Krátkou z Vlčnova (autorka knihy Tetičko, ušijte

mně kroj), které jistě ocení nejen nemojanské stárky před Babskými hody a 10. 10. nás navštíví pan Kršňák s již avizovanou besedou Digiděti.

Od začátku roku jsme rozšířili služby knihovny o půjčování deskových her (těch máme aktuálně 19) a i nadále vám můžeme dovést knihy až domů, pokud rádi čtete, ale nemáte možnost se do knihovny dostat.

17. 3. 2023 Beseda s astrologem Tomášem Oherou a Barborou Kovářovou „Astrologie a numerologie v každodenním životě“

20. 3. 2023 Cestovatelská přednáška manželů Poulíkových „Albánie – tak trochu jiná Evropa“

31. 3. 2023 První nemojanské pohádkové nocování v rámci 23. ročníku Noci s Andersenem

4. 4. 2023 povídání s Dagmar Michalíkovou a Martinou Jurovou ze spolku Živá voda o možnostech oživení naší krajiny

18. 4. 2023 Beseda s paní spisovatelkou Lucií Hlavinkovou pro ZŠ Nemojany

18. 4. 2023 Beseda s paní spisovatelkou Lucií Hlavinkovou pro ZŠ Nemojany

23. 5. 2023 Debata s novinářem a fotografem Jiřím Paszem na téma Normální šílenství, o duševním zdraví a nemoci, o psychických poruchách a stavu psychiatrické péče u nás

Každý sudý pátek od 15:00 hrajeme deskovky

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou velice poděkovala naší oblíbené Hospůdce u nádraží, která se postarala o večeri pro účastníky nemojanské Noci s Andersenem. Velice si vážím vaší ochoty, všichni si moc pochutnali!

V květnu jsme se zapojili do Český den proti rakovině a díky dárcům z řad nemojanských občanů jsme na sbírkový účet připsali 1 660 Kč, což je hezká částka (kterou se ale pochopitelně příští rok pokusíme překonat). Děkuji tímto všem, kteří přispěli.

Za toto čtvrtletí jsme také obohatili náš knižní fond o více než 400 knih, které jsme dostali darem od několika čtenářů, ale především od skvělých nakladatelství:

www.65pole.cz

www.alpress.cz

www.atlantis-brno.cz

www.babyonline.cz

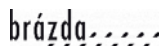
www.lukas-syn.cz

www.nakladatelstvibeta.cz

www.ibrazda.cz

www.profipress.cz

www.cestadomu.cz

www.dybbuk.cz

www.likaklub.cz

www.lingea.cz

www.meander.cz

www.perplex.cz

www.plotknihy.cz

https://nakladatelstvi.portal.cz

www.synergiepublishing.com

www.talpress.cz

www.zonerpress.cz

Kateřina Kundrátová, knihovnice

Zprávy z činnosti zájmových organizací

TAROKOVÝ KLUB NEMOJANY zve zájemce o tuto karetní hru na pravidelné tréninky každý čtvrtek v Hospůdce u Boba. Kontaktujte nás na tel. 602323073.

Nemojáci - pálení čarodějnic

Filipojakupská noc se jako každý rok povedla. Jen nás trochu potrápilo počasí, ale i tak se hrálo, tančilo a opékaly se špekáčky. Děti si přišly zaskotačit na

hradech a vyzkoušely točit buřtem. Akce proběhla netradičně v neděli 30. 4. 2023. Děkuje za účast.

D. Valehrach

Nemojáci - dětský den

Oslava Dne dětí proběhla 3. června jako každý rok na cvičáku. Děti plnily různé dovednostní i vědomostní úkoly a za jejich splnění dostávaly krásné

balíčky. Děti si mohly si zaskákat na nafukovacím krokodýlovi a opéct buřty. Kašpárek dětem vyrobil balonková zvířátka, zacvičil si s dětmi. Aktivita pak

byly dovršeny stezkou odvahy. Někdo se i bál. Děkujeme všem návštěvníkům za jejich účast.

D. Valehrach

Babské hody

Pozor – změna termínu: hody se budou konat 16. 9. 2023

SDH - Poděkování

SDH Nemojany děkuje sedmi odvážným dobrovolníkům, kteří se spolu s hasiči zapojili do akce Uklidíme Nemojany v sobotu 15. dubna 2023. I přes nízkou účast se podařilo posbírat několik stovek kilogramů odpadků v obci a jejím bezprostředním okolí. Tradičně se do úklidové akce zapojili i žáci a pedagogové místní základní školy a touto cestou jim chci za jejich vydatnou pomoc poděkovat. Likvidaci odpadů zajistilo vedení obce prostřednictvím společnosti RESPONO. Už po měsíci od úklidu se opět na mnoha místech obce objevují pohozené a vyvezené odpadky, které spolu s občas smutným pohledem na sběrná místa tříděného odpadu a jejich okolí tak trochu svědčí o našem přístupu k odpadům obecně. Pro příští rok určitě připravíme jarní úklidovou akci znovu a věřím, že s větším zájmem obyvatel.

Miloš Němec, jednatel SDH

Nemojanský GULÁŠFEST 2023

V sobotu 27. května 2023 se za krásného počasí uskutečnil první ročník Nemojanského GULÁŠFESTU v areálu Kozího výběhu. Do soutěžního klání se zapojily 4 soutěžní týmy. Tři místní týmy – Zahradkáři, Nemojáci a pořádající Hasiči a jeden kombinovaný tým Česko Selo. Po dopoledním vaření s mnoha tajemstvími šéfkuchařů došlo odpoledne na ochutnávání a hodnocení. Návštěvníci měli možnost se kromě ochutnání uvařených gulášů stát i porotci a rozhodovat o nejlepším guláši. Každý návštěvník měl pochopitelně jinou chuť a pořadí týmů

bylo velmi těsné. Není podstatné, kdo byl první. Zvítězily všechny týmy a po právu byly oceněny diplomy a cenami. Podstatná byla dobrá nálada, gurmánský zážitek a spokojení návštěvníci.

První ročník je úspěšně za námi a chceme věřit, že se z tohoto kulinářského „klání“ stane tradice a už příští ročník se Gulášfestu zúčastní nejen týmy místních spolků, ale i rodinné, profesní či kamarádké týmy. Tak zase za rok v Kozím výběhu.

Miloš Němec, jednatel SDH

Základní škola

V dubnu proběhl námořnický zápis do 1. ročníku ZŠ. V září se s námi vydá na plavbu 10 nových prvňáčků.

Dětem připravujeme v průběhu celého školního roku projektové dny k různým tématům. Ve škole na jaře proběhly projektové dny zaměřené na podporu tradic (vynášení Morany, Velikonoce, čarodějnický rej), environmentální problematiku (úklid Nemojan, vermikompostování, včelí den), prevenci sociálně patologických jevů, podporu sebepoznání a další. Opět jsme zavedli čtenářské dílny, které si kladou za cíl podpořit v dětech pozitivní vztah k četbě. V dětech se snažíme rozvíjet nejen čtenářskou gramotnost, ale také digitální gramotnost a kompetence. Při výuce využíváme různé metody a formy učení.

Závěr školního roku bývá ve škole nabitý akcemi. V červnu se děti můžou těšit na Den dětí plný her a sportu, zapojení do celorepublikové akce Celé Česko čte dětem, preventivní besedu s názvem Vzpoura úrazům

s lidmi na vozíčku, školní výlet na Baťův kanál a zejména velkou, tradiční, dětmi milovanou a každoročně velmi hezkou akci Rodinný piknik, při které se setkávají rodinní příslušníci, zaměstnanci školy. Tento rok jsme se věnovali tématu Živly. Tudíž i akce Rodinný piknik se ponese v tomto duchu a děti ZŠ vystoupí s programem Vzduch, Voda, Oheň, Země. Novinkou tohoto roku bude Škola potmě, akce plná her, objevování a tajemství.

Děkujeme dětem, rodičům a zřizovateli za spolupráci ve školním roce 2022/2023. Přejeme dětem krásné prázdniny prožité v pohodě, smíchu a ve zdraví. Těšíme se, až se všichni odpočatí a plní nových sil a elánu setkáme v pondělí 4. září 2023 v 8:00 ve škole.

Více informací najdete na webu školy www.zsmsnemojany.cz, o proběhlých akcích v sekci kronika, nebo na FB školy.

Mgr. Bc. Eliška Klvačová

ŽIVLY - PĚŠÍ VÝLET

Tento rok máme ve škole téma: ŽIVLY. Vydali jsme se na pěší výlet do Pístovic, během něhož děti plnily tematické úkoly.

ČTENÁŘSKÉ DÍLNY

ČINNOSTNÍ A KOOPERATIVNÍ UČENÍ

MATEMATIKA
MĚŘENÍ DÉLKY
TŘÍDY...

NÁSOBILKA HRAVĚ

ČINNOSTNÍ UČENÍ

MATEMATIKA

UČÍME SE VENKU

HUDEBNÍ VÝCHOVA

UČÍME SE VENKU

PRVOUKA - ZMĚNY V PŘÍRODĚ

UČÍME SE VENKU

PRVOUKA - ZMĚNY V PŘÍRODĚ

DEN ŠTĚSTÍ

OSLAVÍME
DEN ŠTĚSTÍ
ÚTERÝ 21. BŘEZNA
AKTIVITY
HRY
ZAMYŠLENÍ
ZŠ Nemojany

VELIKONOČNÍ STEZKA

PÁSMO AFRICKÉ KULTURY

PÁSMO AFRICKÉ KULTURY
V ZŠ A MŠ NEMOJANY

Do naší školy zavítala skupina Emongo a seznámila děti s běžným životem v Africe, v Kongu. (Nejenom) děti měly možnost interaktivně procítit autentickou folklorní africkou hudbu, bubnování a tradiční africké písně a tance.

VERMIKOMPOSTOVÁNÍ

UKLIÐME NEMOJANY

Zapojili jsme se do celorepublikové akce a uklidili oblast kolem cvičáku a chatové oblasti.

VYNÁŠENÍ MORANY

Vynesli jsme zimu ze vsi...

VČELÍ DEN

výroba hmyzích hotelů

ZŠ Nemojany

PREVENTIVNÍ PROGRAM
NA PODPORU ZDRAVÍ
PREVENCE ZÁVISLOSTÍ

středa 8. 3. 2023

To je krásně na světě!

TECHNIKY MINDFULNESS

ROZVÍJÍME POZORNOST

překážková dráha
rozvoj smyslů, důvěry

A VŠIMAVOST

rozvoj sluchového
rozlišování

technika žabka

Mateřská škola

Od posledního hlášení uběhlo hodně vody a prázdniny nám pomalu klepou na dveře, ale zbývající čas si hodláme společně všichni parádně užít! Ale popořadě.... V únoru nás pobavilo skvělé loutkové představení pana Hrubce - Aladinova lampa, které jsme museli několikrát odložit. Z dětí ze třídy Veverek se pod taktovkou lektorů plavání vyklubaly neskutečně šikovné potápky, které získaly ocenění a neskutečně jsme si užili i školkový karneval. Děti jsme zasvětili do zahradničení, naše záhony jsme rekultivovali a naseli do nich dobroty, v podobě ředkviček, hrášků i jahod a těšíme se na výsledky, které snad přinesou nejbližší dny. Se třídou

předškoláků jsme ve Vyškovském muzeu navštívili expozici „Od ostatků po mrskut“ kde jsme se dozvěděli spoustu zajímavých věcí o tradicích brzkého jara a rozhodli jsme se nechat odplout Morany, abychom přivábili hezké počasí. Zkoumali jsme povodí potůčku Rakovce a zadoufali, že naše slaměné postavičky do Černého moře doplují co nejrychleji, aby do Nemojan vtrhlo pořádné jaro, ale někde byla asi chyba, protože hezké počasí se dostavilo až teď. Přesto jsme na procházkách objevovali posly jara a ani déšť nám plány úplně nezkalil.

V rámci projektu Šablony jsme mohli pozvat do naší školky profesionály z Centra pro dětský sluch Tam-tam, kteří nás interaktivní divadelní formou seznámili s úskalími, se kterými se potýkají lidé, kteří hůře slyší, a i se všemi pomůckami, které toto znevýhodnění dokáží kompenzovat. V rámci objevování světa, které hlásáme v našem Rámcovém vzdělávacím programu, jsme si důkladněji posvětili na „černý kontinent“, ze kterého do naší školky i školy zavítala hudebně taneční skupina Emongo. Byla to naprostá pecka, dozvěděli jsme se nejenom jak se v Africe skutečně žije, ale seznámili jsme se i s folklórem Konga doslova na vlastní kůži a aby děti nebyly ochuzené i o zážitky a tradice naší vlasti, nemohla chybět pořádná čarodějná oslava „Čarodějnic“.

Začátkem května jsme měli zápis pro nové kamarády, které od září ve školce přivítáme a jen nás strašně mrzí to, že díky zdržování přístavby se nám nedaří uspokojit ani všechny místní zájemce a více jak polovinu dětí jsme z kapacitních důvodů museli odmít-

nout. Věříme, že se snad do příštího roku podaří překonat všechny tyto problémy. Pro ty „šťastnější“ přijaté děti a jejich rodiče máme adaptační dny, během kterých se seznámí s prostředím naší školky i s kamarády, se kterými do školky budou chodit a pomalu a s předstihem si „osahají“ nové prostředí.

A máme za sebou už i hlavní školkový pirátský výlet, který byl naprosto úžasný a s kapitánem Jackem jsme brázdili Bařův kanál do Pirátské zátoky, kde jsme hledali pirátský poklad, a nejen že jsme ho našli, ale s Černou perlou a Veselou lebkou (skvělými pirátkami) jsme se naučili pirátské písničky a opekli skvělé buřty :-)

A čeká nás to nejsmutnější a přesto krásné – 8. 6. nás čeká piknik a pasování předškoláků, kdy se budeme muset s „Veverkami“ rozloučit, protože od září nastoupí do základní školy. A většina do naší, z čehož máme radost, budeme tak moci aspoň zpovzdálí přihlížet jejich úspěchům a radostem, ale už přestanou být naši... Ale ještě nás čeká společný čas, který – jak jinak – hodláme využít naplno, a protože budeme dětem otevření o prázdninách už od 14.8., než nasadí školní aktovky, většínu snad ještě uvidíme :-)

T. Němec

LES A LESNÍCI V NAŠEM KRAJI

Od vzniku lidstva káceli lidé stromy, aby získali palivo na oheň. Následně získávali dřevo pro stavby. Nejprve to byly přístřešky, později dokonalejší stavby, až po kvalitní stavby srubového typu, které už se daly i vytápět. S tím už souvisel rozvoj řemesel, kde jako hlavní výrobní materiál sloužilo dřevo a dávalo vzniku dalšího rozvoje a pohodlí lidstva. Vše bylo ovlivněno počasím, čím chladněji, tím lepší a dokonalejší stavby musely být. Dalším faktorem, který ovlivnil krajinu, bylo pastevectví, s tím spojený chov dobytka, který uspokojoval poptávku po mase. Této době se říká „období kořistního využívání lesa člověkem“. Velkou úlevou byl objev uhlí a jeho těžba. V naší evropské oblasti začíná v období raného středověku nedostatek dřeva, již ze zmíněných důvodů a také z důvodu větší hustoty obyvatelstva. Přesto, že tato situace nastala v Evropě před staletími, nebyla dostatečným poučením pro lidstvo a nyní se nám objevuje ve stejné podobě v deštných pralesích kolem rovníku. Bezhlavým kácením dochází k narušení ekosystému, dlouho trvá, než se vzniklé mýtiny přirozeně zaplní a mohou znovu plnit svoji přirozenou funkci.

Přírodní obnova lesa přestává stačit a vede to ke vzniku lesnictví. Toto všechno poznali feudální vládci a již ve 14. století se objevily první zákazy mýcení lesů. Cílem lesnictví bylo docílit rovnováhy mezi produkcí a spotřebou dříví (dnes tomu říkáme – trvale udržitelný rozvoj). Opravdu se stalo to, co bylo cílem, naši předchůdci dosáhli toho, že ochranou lesa a hospodařením lze zajistit udržitelnost a zachování lesa jako přírodního zdroje.

Prvním dochovaným dokumentem, který dokládá veřejný zájem o les a jeho bohatství, byl připravovaný zákoník Karla IV. Sice nikdy nevstoupil v platnost, ale stal se vzorem pro lesní řády, které vydala většina vlastníků lesů.

Karel IV. Lucemburský-rytina neznámého autora z r. 1700.

Již v 16. století byl v Království českém zřízen úřad nejvyššího lovčího, jako státní orgán dohlížejícího na stav

lesů. Jeho podřízenými byli hajní, kteří měli na starost menší úseky. Úřad nejvyššího lovčího byl na úrovni komořího, maršálka, stolníka, číšníka nebo mečníka. V této době dochází k postupnému sloučení myslivosti a lesnictví. U myslivosti je to v této době úbytek zvěře a s tím nutnost regulace lovu, v lesnictví je obdoba, hospodaření s dřevem, hlavní surovinou z lesa. Opatření k hospodaření se prosazovala pomalu, stát až do poloviny 18. století ponechával péči o lesy bezvýhradně jejich vlastníkům. V roce 1754 v Čechách a na Moravě, 1756 ve Slezsku jsou vydány „Zemské lesní řády“. Chybí však kvalifikovaní lesníci, proto je v Rakousko-Uhersku vydán zákon č. 250 / 1852 k vytvoření lesního hospodářství (u nás platil až do roku 1960). S tím souvisí rozvoj lesnického školství. První pokusy ve formě samostudia a následné ověření státní zkouškou nebyly uspokojivé (od roku 1850). Proto vznikaly na větších lesních majetcích soukromé lesnické školy. První taková byla založena roku 1773 v Blatné u Chomutova. Založil a řídil ji významný lesník česko-německého původu Jan Hynek Ehrenwerth, rytíř z Výšovic na Plumlovsku, vzdělání nabyl v německé lesnické škole v Ilseburgu. Byl jedním z tvůrců modelu středoevropského lesnictví. V roce 1791 odešel do Prahy a zastával funkci kamerálního lesmistra pro Čechy (měl na starosti lesy České koruny).

Zlom v historii lesnického školství znamenaly až veřejné lesnické školy. Mezi nejznámější již od 19. století patří Hranice na Moravě a Písek v jižních Čechách. Lesnické akademie nebyly v Čechách zřízeny, až od roku 1919 vznikla v Praze lesnická fakulta při Českém vysokém učení v Praze a v roce 1920 na Vysoké škole zemědělské v Brně.

Veškeré lesnické školy ve 20. století připravovaly žáky a studenty pro nejvyšší výkonný personál (hajní), nižší pracovníky v revírech, vyšší ústavy pro samostatné hospodáře a úředníky menších majetků a poslední byli absolventi vysokých škol, jako samostatní hospodáři a zaměstnanci vyšší správní služby.

Nejnovější struktura Lesů ČR s.p. má generální ředitelství v Hradci Králové, dělí se na 5 lesních závodů, 1 semenářský závod a 7 oblastních ředitelství, které mají 61 Lesních správ. Na Lesní správě (u nás jsou to Bučovice) je vedoucím lesní správce, jenž má k sobě technika (nebo několik) a revírníky, dle počtu místních revírů.

V regionu naší obce není nyní žádné zastoupení Lesů ČR, mimo vlastní les. Dříve tomu tak nebývalo. Sice lesní správa byla v Lulči, zde sídlil nadlesní (jinak také fořt), pod jeho vedení patřily katastry: Luleč, část Račice-Pístitovice, část Drnovice a Nemojany, celkem se jednalo o zhruba 1 000 ha lesů (údaj z let 1966–1975 Lesní závod Pozoříce).

Součástí lesní správy byly hájovny, které měly své, převážně lesní úseky, kde za celkové hospodaření odpovídal hajný neboli lesník. U nás to byly hájovny U cihelny v Lulči, Karlín v údolí potoka Rakovce, rovněž tak Hranáč a hájenka na cestě do Platicka (někdy uváděna Blatice) a hájovna v Pístovicích. Dnes jsou všechny hájovny zrušeny, včetně polesí Luleč a nejsou majetkem Lesů ČR. Hájovny byly většinou stavěny mimo obec, v co nejbližším kontaktu s lesem a revírem k tomu patřícím. Hajný tak měl naprostý přehled, co se děje v „jeho“ lese, měl přehled o zvěři, znal přímo jednotlivé kusy, dokázal zvážit, zda je nutný odstřel, či se postavit jako ochránce před pytláky. Znal velmi dobře porost, věděl, co je potřeba skácet, co je potřeba vysadit, kde, co zbudovat (oplocenky, školky, krmelce apod.). Měl k sobě rubače na kácení stromů, dělnice na vysazování nových stromků, na vyžínání sečí, školkaření atd. Hajný byl zkrátka součástí lesa celých 24 hodin, po celý rok. Lesem se pohyboval pěšky, znal každý kout svého revíru, dokázal „přivřít oko“ u souškarů (což byli muži, kteří chodili na černo kácet menší suché stromy – suchary. Menší proto, aby je na rameni mohli hned odnést. Pod sakem nosili malé pilky. I když se to nesmělo, tak hajnému usnadňovali práci, udržovali tak čistý les.

Stejně na tom byly starší ženy, ty nosily z lesa v nůši na zádech silnější větev, nebo celé otýpky z tenkých větví tzv. na podpal. Hajný měl samozřejmě o tomto „polním pychu“ přehled, pokud viděl, že je to v rozumných mezích, tak se jim většinou vyhnul, občas jim při setkání pohrozil, aby udržoval respekt a pořádek.

Horší to bylo s pytláky, tam šlo někdy i o život. Tito lidé vlastnili upravené zbraně, jejich cílem bylo ulovit na černo zvěř a neváhali je použít proti strážcům lesa.

*) Poznámka: pytláctví – je nelegální lov, může jít o trestný čin. V českých podmínkách jde o starou „lidovou tradici“, která má kořeny ekonomicko-sociální. Vše začalo už od vzniku práva lovu a rozdělilo tak lidskou společnost. Z minulosti jsou známy četné přestřelky mezi lesnickým personálem (Lesní stráž) a přistiženými pytláky, které často končily smrtí některého z aktérů. Tresty za pytláctví bývaly velmi přísné, ještě za doby vlády (1780–1790) Josefa II., Lovecký řád připouštěl zastřelení pytláka.

Hájovna U cihelny v Lulči.

Budova bývalé hájenky U cihelny v Lulči byla postavena někdejší majitelem cihelny Sříbenským. Po ukončení výroby cihel byl domek v roce 1945 zestátněn

a přeměněn na hájovnu. Postupně v ní bydlelo několik hajných nebo praktikantů na polesí Luleč. Mezi nimi byl např.: Jan Prokeš, Vladimír Foltánek, Jiří Říháček. Poslední zde trvale bydlící hajný byl Bartoloměj Kramář s rodinou. Tento se v roce 1976 stal předsedou MNV sloučených obcí Luleč, Nemojany a Tučapy. Střediskovou obcí se staly Nemojany.

Další zaniklou hájovnou byla hájovna Karlín, neda-leko Vymazalky, na potoku Rakovci. Původně tento objekt č. p. 58 byl valchou (zařízení určené ke zpracování sukna zplstváním tzv. valchováním vlny). Dosud je zde patrná hráz menšího rybníka, pod ní stály dvě budovy, ty za Gomperzů byly přeměněny na hájovnu, které první lesník T. Slavík dal jméno Karlín.

Posledními hajnými zde byli Josef Holoubek a po něm Tomáš Ryšánek. Hájenka v posledních dnech II. světové války (1945) do základů vyhořela a nebyla již obnovena. Na místě jsou nepatrné základy domu a v břehu u hráze byla donedávna část bývalého sklepa, bohužel došlo k sesuvu půdy a zavalení zbytku viditelné klenby. Před hájenkou býval ovocný sad, až k mostu přes potok. Na konci 50. let min. stol. byl pozemek osázen lesními stromy, hlavně jasaný.

Vzácný snímek hájovny Karlín (40. léta 20.století), vpravo hráz rybníka.

Dřevěný most přes Rakovec u Karlína ve 40. letech 20. století.

Za rybníkem Chobot, asi 300 metrů proti toku potoka Rakovce, se nachází bývalá hájovna Hranáč č. p. 39. Kousek nad stavením je opět patrná hráz rybníka, neboť původní stavení sloužilo jako mlýn a pila.

Dnešní podoba Hranáče.

Mlýn byl pojmenován podle rodiny Hranáčů, která se v něm usadila r. 1721 po smrti mlynáře T. Modlitby a zřejmě se zde udržela po většinu 18. století. Před začátkem 1. světové války zadlužená majitelka T. Komárková prodala mlýn i s pozemky Dr. Philipu Gomperzovi, majiteli habrovanského panství. Mlýn byl zrušen, a protože lesy Dr. Gomperze potřebovaly hospodáře, vznikla zde hájenka. Ještě před 2. světovou válkou zde nastoupil jako hajný Jan Gottwald, který zde vydržel až do důchodu. Po něm přišel J. Jankůj, působil zde krátce, reorganizací v roce 1980 byla hájenka zrušena. Dočasně sloužila jako služební byt pro lesní dělníky. Určitou dobu zde byla opět pila, po jejím uzavření byla hájovna jako nepotřebná odprodána. Dnes je bývalá hájovna v soukromých rukách.

Aby seznam hájoven byl kompletní, patří k nám ještě bývalá hájovna na západ od Nemojan a to tzv. Kalabisovo. Leží za „Horkou“, směrem na Habrovany při lesní cestě do Platicka (někdy Blatice). Příjezd navazuje na okresní silnici do Habrovan (odbočka u „Černého kříže“). Obyvatelé hájovny měli blíž do Nemojan, původně patřily všechny lesy až po Drnovice k habrovanskému panství. Teprve později stavba patřila k Olšanům.

V době 2. světové války zde žila rodina Axmanova, pomáhali partyzánům na Olšansku, také se zde schovávali někteří občané z Bránky, při přechodu fronty. Jejich dcera Helena chodila s nemojanskými spolužáky do Vyškova na měšťanku, po válce vystudovala v Brně pedagogickou školu.

Pak zde určitou dobu žila rodina Vykoukalova, jejich dcera Magda chodila v Nemojanech do školy. Někteří z Vás byli její spolužáci. Probíhající reorganizace v lesním hospodářství se podepsaly také na této stavbě. Zrušením hajných byl objekt veden jako nepotřebný a uvolněný jako náhrada za restituce. Dnešní stav: ruina na zbourání.

Dnešní stav bývalé hájenky „Kalabisovo“

Velký rozvoj lesního hospodaření, především v 18. a hlavně v 19. století, měl za následek potřebu odborně vzdělaného lesního personálu. Lesy v našem katastru patřily k habrovanskému velkostatku, který na počátku 19. století měl existenční potíže (zrušení jezuitského řádu – 1773). Tak byl velkostatek prodán r. 1824 brněnskému velkoobchodníkovi Janu rytíři Herringovi, ten zvelebil habrovanský zámek do dnešní podoby. Nastal rozkvět celkového hospodaření, byl přikoupen hlubočanský statek a vznikla potřeba zřídit kanceláře pro řízení tohoto hospodářství, které bylo dosud řízeno z Brna. K tomuto účelu byla postavena, v roce 1854, nová budova na návrší nad obcí Luleč, místně nazvaná „Kvartýr“ (dnes nad koupalištěm U Libuše).

Nová budova určená pro řízení velkostatků se zároveň stala Lesním úřadem v Lulči, pro přilehlé lesy patřící k habrovanskému panství. Lesní správa ve „Dvoře“ se stala nadbytečnou, stala se z ní obecní pastouška (stavení pro obecní chudé – původně obecní pastýře), zbytek byl prodán bezzemkům, kteří z toho postavili malé domky.

Jako jeden z prvních absolventů lesnické školy v Úsově, r. 1859, byl mj. Josef Huber, který následně vykonával funkci nadlesního a správce majetku habrovanského panství v Lulči (*1839 †1907). Posléze funkci nadlesního přebírá jeho syn Hugo (*1874 †1938) Nám je známý z článku v NZ roč. III č. 2 z roku 2016 o „Krásné Albě“. Na lulečském hřbitově je dosud hrobka rodiny Huberovy.

Čelní pohled na budovu Kvartýru.

Po odchodu Hugo Hubera nastupuje na místo nadlesního Josef Sekanina (*1883 †1968) syn lesníka Pavla Sekaniny z Pístovic, jenž sloužil na račickém velkostatku. Po odchodu J. Sekaniny (stal se lesmistrem v Plánici u Blatné), přebírá jeho funkci v roce 1921 jeho bratr Karel, nejmladší z pěti synů P. Sekaniny.

Dle přímého svědectví vykonávali oba bratři funkci lesních správců s noblesou místně důležitých osobností. Na Kvartýře byly zaměstnány služby provádějící domácí práce, čeledín pečující o ustájený dobytek a koně. Manželkou Karla Sekaniny byla Milada, rozená Smutná z Lulče, s kterou měl tři dcery. Za jejich dcerami (Libuše, Dana a Věra) jezdila na Kvartýr (v době otevření přírodního koupaliště U Libuše) skupina umělecky zaměřené mládeže, např.: Jaroslav Rozsívál z Vyškova, budoucí herec Národního divadla v Bratislavě, klavírní a varhanní

virtuos Bedřich Antonín Wiedermann z Prahy, jeho žák Jan Bedřich Krajs, doktor Mikulík z Vyškova a mnozí jiní. Občas se ve velké obývací místnosti pořádaly soukromé klavírní a akordeonové koncerty. Nařízeným odebráním funkce vedoucího lesní správy v roce 1943 skončil Karel Sekanina v Lulči. Zemřel 11. 8. 1948 a je pochován v hrobě u sv. Martina.

Na místo lesního správce byl ustanoven Josef Stržínek, až do roku 1952, kdy neprošel politickými prověrkami a na jeho místo byl jmenován Vladimír Svačina, dosud na polesí Račice. Pod lesní správu Luleč tak patřila hájenka u cihelny (mezi Lulčí a Drnovicemi), hajný Jan Kučera, Hranáč s hajným Janem Gottwaldem a Račice s hajným Josefem Pluháčkem (manželkou byla jedna ze tří dcer T. Ryšánka z Karlína). Náhlé úmrtí Vladimíra Svačiny (rovněž ten je pohřben u sv. Martina) v roce 1961 si vyžádalo nového vedoucího polesí. Tím se stal Vladimír Foltánek (*1923 †2018), který na polesí ve čtyřicátých letech jako student praktikoval. Vrátil se tak na místo, po úspěšné profesní cestě od Mírova, přes Bruntál (polesí Roudno), polesí Biskupice-Zálesí až do Luleče, kde jako adjunkt (dočasný pomocník) začínal. Manželka Květoslava (pocházela z Luleče *1923 †2018) jej po celý život věrně následovala. Prožili spolu úctyhodných 70 let. Z manželství se narodily tři děti, dcera Helena, chlapci Vladimír a Jaroslav. Měl jsem tu čest a do Foltánkovy rodiny se v roce 1973 přiznít. Mohu s hrdostí říct, že jsem tohoto kroku nikdy nelitoval a snad i já jsem svoji druhou rodinu nezklamal.

Vraťme se ještě do minulosti. V roce 1966 polesí obhospodařovalo 1051 ha lesů, bylo vybráno pro místo výkonu školní praxe studentů lesních škol, sledování některých lesních porostů, jako jedno z prvních pracovišť v republice se zabývalo pěstováním krytokořenné sadby lesních dřevin. Na polesí byl zaznamenán nález paroží

jelena evropského (v dané době nejsilnější známé shozy na Dražanské vrchovině), výskyt medvěda hnědého (poničil na zahradě polesí pár včelích úlů), několika denní pobyt losice s mládětem atd.

V roce 1982 dochází ke slučování polesí, Luleč je zrušen. Vladimír Foltánek byl tak poslední polesný v historické řadě polesných v Lulči. Je přeražen na nové polesí v Račicích a v roce 1983 odchází na zasloužený odpočinek v důchodu. „Kvartýr“ ztratil svou mnohaletou úlohu sídla centra polesí a od roku 1993 není majetkem Lesů ČR.

Historické struhadlo na zeli z přelomu 18. – 19. století.

Pro zajímavost zde uvádím osud struhadla na zeli. Jeho pouť začíná na lesní správě v Lulči (Dvoře) koncem 18. století. Tehdy ho vlastnil revírník v Lulči Antonín Kapitán. Dle záznamů zde také zemřel. Jde o pra-pra předka 8 generace ze strany mojí manželky Heleny, rozené Foltánkové. Toto historické struhadlo (více jak 200 let staré) se předávalo v rodině, až se opět dostalo do Luleče s polesným Vladimírem Foltánkem, dle rodokmenu rodičem 2 generace rodu Foltánků. Škoda, že se jedná o neživou věc, vyprávění o osudu by určitě vydalo na několika svazkový román. I tak si zaslouží naši úctu a fantazie může začít pracovat.

Klacek Rudolf květen 2023

Příspěvky čtenářů

Velikonoční veselí

Na příchod teplého jara jsme letos dlouho čekali. Velikonoční pondělí se ale navzdory tomu vydařilo, bylo plné sluníčka. Kluci, dospěláci i senioři vyrazili na pomlázkovou obchůzku po děvčatech. Krajské zvyky jsou různé, ale obecně tradice je to pěkná a její dodržování obdivuhodné, zvláště v dnešní uspěchané době. Proto příští rok upleteme opět žily z vrbového proutí a pokud zdraví dovolí, půjdeme opět na to.

E. Pěček

